

Міністерство освіти і науки України Національний технічний університет України

"Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського" Факультет інформатики та обчислювальної техніки Кафедра інформаційних систем та технологій

Лабораторна робота №6 **Технологія розроблення програмного забезпечення**«Shell (total commander)»

Варіант 18

Виконав студент групи IA-13

Окаянченко Давид Олександрович

Перевірив:

Мягкий Михайло

Юрійович

Мета: Дослідити шаблони «Abstract Factory», «Factory Method», «Memento», «Observer», «Decorator» та навчитися застосовувати один із них на практиці.

Завдання:

- 1. Ознайомитися з короткими теоретичними відомостями.
- 2. Реалізувати частину функціоналу робочої програми у вигляді класів та їхньої взаємодії для досягнення конкретних функціональних можливостей.
- 3. Застосування одного з розглянутих шаблонів при реалізації програми.

Варіант:

18. Shell (total commander) (state, prototype, factory method, template method, interpreter, client-server)

Оболонка повинна вміти виконувати основні дії в системі - перегляд файлів папок в файлової системі, перемикання між дисками, копіювання, видалення, переміщення об'єктів, пошук.

Хід роботи

Шаблони проєктування - це певні способи розв'язання типових проблем, які виникають під час розробки програмного забезпечення. Вони є своєрідними "рецептами" або наборами правил, які вже доведено було успішними в реальних проектах. Їх використання допомагає розробникам ефективно вирішувати спільні завдання та уникати типових помилок.

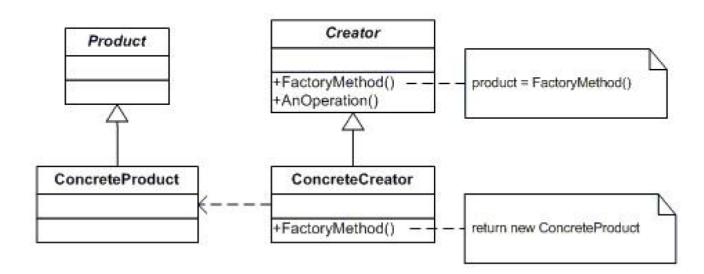
Важливі аспекти шаблонів проєктування:

- Полегшення розробки: Вони надають структурований підхід до розв'язання проблем, що допомагає розробникам швидше і ефективніше створювати програмне забезпечення.
- Підвищення якості: Шаблони допомагають уникати поширених помилок, що можуть призвести до поганої продуктивності або низької якості програми.
- Підвищення перевикористання: Вони сприяють створенню універсальних рішень, які можна використовувати в різних контекстах.
- Покращення зрозуміння: Використання шаблонів полегшує іншим розробникам розуміння коду та сприяє легшій підтримці.

• Спрощення спільної роботи: Шаблони допомагають командам розробників працювати спільно, оскільки вони знайомі із загальними концепціями та підходами.

Шаблон проєктування «Factory Method»

Структура:

Призначення:

Шаблон "фабричний метод" визначає інтерфейс для створення об'єктів певного базового типу. Це зручно, коли хочеться додати можливість створення об'єктів не базового типу, а деякого дочірнього. Фабричний метод у такому разі є зачіпкою для впровадження власного конструктора об'єктів. Основна ідея полягає саме в заміні об'єктів їх підтипами, що при цьому зберігає ту ж функціональність; інша частина поведінки об'єктів не є інтерфейсною (AnOperation) і дозволяє взаємодіяти із створеними об'єктами як з об'єктами базового типу. Тому шаблон "фабричний метод" носить ще назву "Віртуальний конструктор".

Розглянемо простий приклад. Нехай наше застосування працює з мережевими драйверамі і використовує клас Packet для зберігання даних, що передаються в мережу. Залежно від використовуваного протоколу, існує два перевантаження - TcpPacket, UdpPacket. І відповідно два створюючі об'єкти (TcpCreator, UdpCreator) з фабричним методом (який створює відповідні реалізації).

Проте базова функціональність (передача пакету, прийом пакету, заповнення пакету даними) нічим не відрізняється один від одного, відповідно поміщається у базовий клас PacketCreator. Таким чином поведінка системи залишається тим же, проте з'являється можливість підстановки власних об'єктів в процес створення і роботи з пакетами.

Переваги та недоліки:

- + Позбавляє клас від прив'язки до конкретних класів продуктів.
- + Виділяє код виробництва продуктів в одне місце, спрощуючи підтримку коду.
- + Спрощує додавання нових продуктів до програми.
- Може призвести до створення великих паралельних ієрархій класів.

Реалізація:

Шаблон «Factory Method» в моєму проекті надає гнучкість та можливість легко розширювати функціональність створення файлового перегляду. Базовий клас FilesViewFactory визначає метод createFilesView, який є фабричним методом для створення екземпляру класу View. Класиспадкоємці, такі як ListFilesViewFactory і TableFilesViewFactory, реалізують цей метод, надаючи конкретні екземпляри View, такі як ListFilesView і TableFilesView.

Такий підхід дозволяє нам динамічно вибирати, який тип файлового перегляду використовувати в залежності від потреб додатка або налаштувань користувача. Зміна типу перегляду може бути здійснена легкою заміною фабричного методу, не впливаючи на інші частини системи.

Стуктура проєкта:

Клас Main:

Цей клас є частиною додатку та використовується для створення графічного інтерфейсу користувацького файлового менеджера за допомогою JavaFX. Крім того цей клас використовує шаблон «Factory Method» для створення та відображення файлів списком і таблицею, створюючи окреме вікно з результатом.

```
import java.io.File;
public class Main extends javafx.application.Application {
   public static void main(String[] args) {
       List<File> testFiles = Arrays.asList(
```

```
filesViewFactory = new TableFilesViewFactory();
    View tableView = filesViewFactory.create();
    Tab tableViewTab = createFilesViewTab("Table View", tableView.getNode());
    tableView.display(testFiles);

    TabPane tabPane = new TabPane(listViewTab, tableViewTab);
    Scene testScene = new Scene(tabPane, 640, 480);
    stage.setScene(testScene);
    stage.show();
}

private Tab createFilesViewTab(String title, Node node) {
    Tab tab = new Tab(title);
    BorderPane pane = new BorderPane();
    pane.setCenter(node);
    tab.setContent(pane);
    return tab;
}
```

Абстрактний клас FilesViewFactory:

Цей клас є абстрактною фабрикою для створення різних видів файлових переглядів у додатку. Метод create() викликає абстрактний «фабричний» метод createFilesView(), що надає можливість конкретним фабрикам створювати різні види файлових переглядів.

```
package com.example.shell.fx.layouts.files.view;
import com.example.shell.fx.layouts.files.view.views.Impl.View;

public abstract class FilesViewFactory {
    public View create() {
        return createFilesView();
    }

    protected abstract View createFilesView();
}
```

Клас ListFilesViewFactory:

Цей клас представляє конкретну фабрику для створення файлового перегляду у вигляді списку. Він наслідує абстрактну фабрику FilesViewFactory і реалізує метод createFilesView(), який повертає новий екземпляр спискового файлового перегляду.

```
package com.example.shell.fx.layouts.files.view.views;
import com.example.shell.fx.layouts.files.view.FilesViewFactory;
import com.example.shell.fx.layouts.files.view.views.Impl.ListFilesView;
import com.example.shell.fx.layouts.files.view.views.Impl.View;

public class ListFilesViewFactory extends FilesViewFactory {
    @Override
    public View createFilesView() {
        return new ListFilesView();
    }
}
```

Клас TableFilesViewFactory:

Цей клас є конкретною фабрикою для створення файлового перегляду у вигляді таблиці. Він розширює абстрактну фабрику FilesViewFactory і реалізує метод createFilesView(), який створює та повертає новий екземпляр файлового перегляду у вигляді таблиці.

```
package com.example.shell.fx.layouts.files.view.views;
import com.example.shell.fx.layouts.files.view.FilesViewFactory;
import com.example.shell.fx.layouts.files.view.views.Impl.TableFilesView;
import com.example.shell.fx.layouts.files.view.views.Impl.View;

public class TableFilesViewFactory extends FilesViewFactory {
    @Override
    public View createFilesView() {
        return new TableFilesView();
    }
}
```

Інтерфейс FilesView:

Цей інтерфейс визначає основні методи для усіх видів файлових переглядів у додатку. Метод getNode() повертає вузол, який представляє графічний інтерфейс перегляду, а метод display(List<File> files) відображає переданий список файлів у цьому перегляді.

```
package com.example.shell.fx.layouts.files.view.views.Impl;
import javafx.scene.Node;
import java.io.File;
import java.util.List;

public interface FilesView {
    Node getNode();

    void display(List<File> files);
}
```

Клас ListFilesView:

Цей клас реалізує файловий перегляд у вигляді списку для графічного інтерфейсу додатка. Він використовує компонент ListView для відображення імен файлів та папок у переданому списку.

```
package com.example.shell.fx.layouts.files.view.views.Impl;
import javafx.scene.Node;
import javafx.scene.control.ListView;
import java.io.File;
import java.util.List;

public class ListFilesView implements FilesView {
    private final ListView<String> node = new ListView<>();

    @Override
    public Node getNode() {
        return node;
    }
}
```

```
@Override
public void display(List<File> files) {
    node.getItems().clear();
    for (File file: files) {
        node.getItems().add(file.getName());
    }
}
```

Клас TableFilesView:

Цей клас відповідає за відображення файлового перегляду у вигляді таблиці для графічного інтерфейсу додатка. Кожен файл чи папка представлений блоком з ім'ям, яке виводиться в таблиці, розміщеною по 4 елемента в кожному рядку. Блоки відображаються у вертикальному та горизонтальному форматі, розміщені на рівномірному відстані один від одного, займаючи всю доступну область.

```
package com.example.shell.fx.layouts.files.view.views.Impl;
   public Node getNode() {
```

```
}
});

// Додаемо вертикальний контейнер у основний контейнер
node.getChildren().add(columnBox);

private Region createFileBlockFromFile(File file) {
    // Створюемо горизонтальний контейнер для блоку файлу
    HBox fileBlock = new HBox();
    fileBlock.setMinSize(0, 0); // Встановлюемо мінімальний розмір блоку
    HBox.setHgrow(fileBlock, Priority.ALWAYS); // Встановлюемо горизонтальне
розширення блоку

    // Створюемо напис з iм'ям файлу і додаемо його в блок
    Label label = new Label(file.getName());
    label.setPadding(new Insets(5)); // Встановлюемо внутрішній відступ для
напису

fileBlock.getChildren().add(label); // Додаемо напис в блок
    return fileBlock; // Повертаємо створений блок
}
```

Висновок: У ході виконання лабораторної роботи було проведено ознайомлення з теоретичними відомостями та реалізовано шаблон проєктування «Factory Method». Окрім того, підготовлений звіт включає всі необхідні компоненти, що відображають структуру розробленої системи.